

Let's learn English!

จิตวิทยาการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ

Psychology for English Language Learners and Teachers

ชไมภัค เตชะสือนันต์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	i
สารบัญ	ii
สารบัญตาราง	v
สารบัญภาพ	vi
บทนำ ภาพรวมของจิตวิทยาภาษาอังกฤษ	1
บทที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของภาษาอังกฤษ	5
สถานะ และบทบาทของภาษาอังกฤษในปัจจุบัน	5
ความเป็นมา บทบาท และความสำคัญของภาษาอังกฤษในภูมิภาคอาเซียน	15
บทบาท และความสำคัญของภาษาอังกฤษในประเทศไทย	20
พัฒนาการของการสอนภาษาอังกฤษในระบบการศึกษาไทย	22
สรุป	33
คำถ้ามอภิปรายท้ายบท	33
เอกสารอ้างอิง	34
บทที่ 2 การเรียนรู้ภาษา และการเรียนภาษา	39
สมมติฐานหลักเกี่ยวกับการพัฒนาภาษา	39
การเรียนรู้ภาษา และการรับภาษา	44
สรุป	61
คำถ้ามอภิปรายท้ายบท	61
เอกสารอ้างอิง	62
บทที่ 3 สามัตถิยะของผู้เรียนภาษา	65
สามัตถิยะภาษา	65
สามัตถิยะวัฒนปณิธานศาสตร์	67
สามัตถิยะสัมพันธสาร	73
สามัตถิยะกลวิธี	79

	หน้า
ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา	80
การวัด และประเมินผลสามมิติยะสื่อสารด้านต่าง ๆ	82
สรุป	88
คำถ้ามอภิปรายท้ายบท	89
เอกสารอ้างอิง	89
บทที่ 4 ทฤษฎีการสอนภาษา	93
แนวคิดทางจิตวิทยา และทฤษฎีการเรียนรู้	93
ทฤษฎีภาษา	106
ทฤษฎีการสอนภาษา	108
สรุป	130
คำถ้ามอภิปรายท้ายบท	131
เอกสารอ้างอิง	132
บทที่ 5 รูปแบบการเรียนรู้ภาษา และกลวิธีการเรียนรู้ภาษา	139
รูปแบบการเรียนรู้ภาษา	139
กลวิธีการเรียนรู้ภาษา	146
กลวิธีการพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์	153
กลวิธีการพัฒนาความสามารถทางไวยากรณ์	163
กลวิธีการพัฒนาทักษะการรับสาร และส่งสารเพื่อส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษ	167
แนวโน้มการศึกษาด้านกลวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตั้งแต่เด็กจนถึงปัจจุบัน	171
สรุป	177
คำถ้ามอภิปรายท้ายบท	178
เอกสารอ้างอิง	179
บทที่ 6 การพัฒนาวิชาชีพครุสอนภาษา	187
แนวคิด และคำสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครุสอนภาษา	187
รูปแบบวิธีการพัฒนาวิชาชีพครุสอนภาษา	188
รูปแบบวิธีการพัฒนาวิชาชีพครุสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย	199

	หน้า
สรุป	201
คำถ้ามอภิปรายท้ายบท	201
เอกสารอ้างอิง	202
บทที่ 7 ความเชื่อของครู และผู้เรียนภาษา	205
ความหมายของความเชื่อ	205
ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียน และการสอนภาษา	207
อิทธิพลของความเชื่อในชั้นเรียนภาษา	213
ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อ และการสอนจริง	216
วิธีการศึกษาความเชื่อของครูสอนภาษา และผู้เรียนภาษา	218
สรุป	232
คำถ้ามอภิปรายท้ายบท	233
เอกสารอ้างอิง	233
บทที่ 8 การรับรู้ความสามารถของตนเอง ทฤษฎีการอ้างเหตุ แรงจูงใจ และความเต็มใจในการสื่อสาร	239
การรับรู้ความสามารถของตนเอง	239
การประเมินความสามารถของตนเอง	241
ทฤษฎีการอ้างเหตุ	243
แรงจูงใจในการเรียนการสอนภาษา	245
ความเต็มใจในการสื่อสาร	264
สรุป	268
คำถ้ามอภิปรายท้ายบท	269
เอกสารอ้างอิง	269
ดัชนี	275

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ความแตกต่างระหว่างแนวคิดปริชานของโนม ชอมสกี และแนวคิดปฏิสัมพันธ์ นิยม	48
ตารางที่ 2 หน้าที่ และความหมายโดยนัยของรูปประโยคต่าง ๆ	69
ตารางที่ 3 คำ หรือวิถีเชื่อมต่อข้อความที่ใช้ในหน้าที่ และวัตถุประสงค์ต่าง ๆ	75
ตารางที่ 4 ตัวอย่างแบบฝึกชนิดต่าง ๆ ตามวิธีการสอนแบบฟัง-พูด	112
ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดการเรียนรู้ด้วยตนเองกับแนวคิดทางจิตวิทยา	121
ตารางที่ 6 คุณสมบัติของผู้เรียนภาษาที่ดี	150

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ภาพรวมของจิตวิทยาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	3
ภาพที่ 2 แผนภาพแสดงกลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ จำแนกตามพฤติกรรมในการใช้ภาษาอังกฤษ (The Three Concentric Circles of English)	6
ภาพที่ 3 การเรียนรู้แบบการวางแผนเชื่อมโยง (Classical Conditioning/Pavlovian Conditioning)	94
ภาพที่ 4 การเรียนรู้แบบการวางแผนเชื่อมโยงเชิงเครื่อง (Operant Conditioning/Instrumental Conditioning)	96
ภาพที่ 5 ลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs)	101
ภาพที่ 6 ลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) ที่ประกอบด้วยความต้องการชั้นที่ 6	102
ภาพที่ 7 เส้นสเปกตรัมแสดงความรู้คำศัพท์ของผู้เรียน (A Spectrum of Vocabulary Knowledge)	154
ภาพที่ 8 รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครุสอนภาษาแบบงานฝีมือ (The Craft Model of Professional Education)	189
ภาพที่ 9 รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครุสอนภาษาแบบวิทยศาสตร์ประยุกต์ (The Applied Science Model of Professional Education)	190
ภาพที่ 10 รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครุสอนภาษาแบบสะท้อนคิดขั้นต้น (The Preliminary Reflective Model of Professional Education)	192
ภาพที่ 11 รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครุสอนภาษาแบบสะท้อนคิดขั้นดัดแปลง (The Modified Reflective Model of Professional Education)	193
ภาพที่ 12 แนวคิดแรงจูงใจไตรภาคี (The Tripartite Model of Motivation)	256
ภาพที่ 13 โมเดลเพื่อช่วยในการศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจในการสื่อสาร (Heuristic Model of Variables Influencing WTC)	266